

службовою особою (ст. 208 КПК) та запобігатимуть виникненню питань в суді щодо правильності визначення процесуального порядку затримання та допустимості доказів, отриманих під час його застосування.

Список бібліографічних посилань

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 22.10.2017).

2. Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4.11.1950 року (із поправками, внесеними відповідно до положень Протоколу № 11) // Збірка договорів Ради Європи. Київ, 2000. 656 с.

3. Фулей Т. І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя : наук.-метод. посіб. для суддів. 2-ге вид., випр. і допов. Київ, 2015. 208 с.

4. Рішення Європейського суду з прав людини (справа «Харченко проти України») : від 10.02.2011 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_662 (дата звернення: 22.10.2017).

Одержано 21.11.2017

УДК 343.982.33

Сергій Володимирович ПЕНЬКОВ,

кандидат юридичних наук,

перший заступник начальника Головного управління

Державної фіскальної служби у Дніпропетровській області

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Сьогодні більшість країн світу перебувають у стадії переходу до нової фази свого розвитку – інформаційного суспільства, основою якого стане глобальна інформаційна інфраструктура. Останніми роками стратегічний курс України спрямований на інтеграцію з Європейським Союзом на входження країни в світовий інформаційний простір, задля чого створення і розвиток інфраструктури зв'язку та інформатизації у всіх галузях держави набуває суттєвого значення.

Останнім часом в Україні спостерігається інтенсивне впровадження сучасних інформаційних технологій в діяльність правоохоронних органів. Постійно створюються та вдосконалюються відомчі та міжвідомчі комп'ютерні інформаційні системи правоохоронних органів.

У рамках створення та поступового реформування Національної поліції України (далі – НПУ), інформаційне забезпечення ОРД є складовою частиною інформатизації органів та підрозділів НПУ, що являється невід'ємною частиною інформаційної системи України.

Стаття 25 «Повноваження поліції у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення» Закону України «Про Національну поліцію» прямо передбачає, що поліція в рамках інформаційно-аналітичної діяльності: формує бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС України; здійснює інформаційно-пошукову та інформаційно-аналітичну роботу; користується базами (банкami) даних МВС України та інших органів державної влади [1].

Основи існуючого інформаційного забезпечення НПУ були закладені в 70-х роках і орієнтовані в напрямку інформаційної підтримки оперативно-службової діяльності підрозділів у боротьбі зі злочинністю. Вирішення цих завдань на той час досягалося загальною централізацією інформаційних обліків. Принципи побудови відображали притаманний для того періоду рівень розвитку технічних засобів і досягнень технології. Поступово склалася ситуація, коли програмно-технічна база загальновідомчих інформаційних підсистем ОВС перестала відповідати вимогам сучасності. Інформаційні банки даних оперативно-розшукового та оперативно-довідкового призначення, які були розроблені і впроваджені в кінці 80-х – початку 90-х років, застаріли і вже не виконують у повному обсязі покладені на них функції.

На цей момент багаторічний досвід практичної експлуатації баз даних та створених на їх основі поліцейських обліків дозволяє визначити їх головні недоліки:

- неузгодженість під час створення та впровадження різних інформаційних банків даних;
- дублювання збирання та перероблення інформації різними галузевими службами і на різних рівнях;
- чисельність і недосконалість первинних облікових документів;
- слабкий інформаційний зв'язок між обліково-реєстраційними, оперативно-розшуковими і довідковими фондами різних служб;
- недостатня повнота і достовірність даних;
- несвоечасне надходження користувачам оперативно-службової інформації через недосконалість технології надання відомостей в банки даних і неналежного використання сучасних способів комп'ютерної техніки та зв'язку;
- застарілість технічних і програмних комплексів органів і підрозділів НПУ, переважна більшість яких виробила свій ресурс;
- недосконалість організаційно-кадрового забезпечення інформаційних підрозділів НПУ і галузевих служб;
- нераціональне використання відповідного фінансування на підтримку та розвиток інформаційної системи;
- недосконалість та неврегульованість нормативно-правової бази інформаційних баз даних.

Причини цього полягають, з одного боку, в недоліках постановочних розробок систем, а з іншого – у відірваності конкретних споживачів інформації (практичних працівників поліції) від банків даних, неможливості або незручності безпосереднього доступу до інформації, і як наслідок – їх незацікавленості в підтримці інформаційних підсистем в якісному та актуальному стані.

Важливе значення для ефективної інформаційної підтримки діяльності поліції має також нормативно-правова база. Неузгодженість існуючих наказів та інструкцій, які регламентують інформаційне забезпечення, відсутність загальних, єдиних положень, їх невідповідність новим законодавством України призводять до зниження рівня інформаційного забезпечення та, як наслідок, до зниження ефективності протидії злочинності.

Головна роль у створенні, впровадженні та використанні інформаційних системи як міжвідомчого, так і відомчого характеру належить міським та районним органам і підрозділам НПУ. В умовах сучасності ефективність діяльності поліції неможлива без створення, постійного наповнення й використання автоматизованих банків даних облікової, оперативно-пошукової, криміналістичної інформації з визначенням користувачів та забезпеченням їх доступу до цієї інформації.

Розвиток інформаційно-аналітичної діяльності зумовив появу інформаційно-аналітичних підрозділів, практично за всіма напрямками діяльності НПУ, пов'язаної з інформаційними процесами, зокрема, з обробкою потоків спеціальної інформації з метою прийняття оптимальних управлінських рішень [2].

Висновок. Основною метою системи інформаційного забезпечення органів правопорядку України є всебічна інформаційна підтримка діяльності поліції у протидії злочинності в Україні на основі комплексу організаційних, нормативно-правових, технічних, програмних та інших заходів.

Основними завданнями системи інформаційного забезпечення НПУ є:

- забезпечення можливості оперативного отримання інформації в повному систематизованому і зручному для користування вигляді працівниками і підрозділами НПУ для розслідування, попередження злочинів і розшуку злочинців;
- збір і обробка оперативної, оперативно-розшукової, оперативно-довідкової, аналітичної, статистичної та контрольної інформації для оцінки ситуації та прийняття обґрунтованих оптимальних рішень на всіх рівнях діяльності НПУ;
- забезпечення ефективної інформаційної взаємодії всіх галузевих служб НПУ, інших правоохоронних органів та державних установ;
- забезпечення надійного захисту інформації.

Розв'язання задач сучасного інформаційного забезпечення досягається шляхом:

- впровадження єдиної політики інформаційного забезпечення;
- створення багатоцільових інформаційних підсистем діяльності НПУ;
- удосконалення організаційно-кадрового забезпечення інформаційних підрозділів;
- інтеграції та систематизації інформаційних обліків НПУ на всіх рівнях;
- розвитку інформаційної мережі;
- створення умов для ефективного функціонування інформаційних обліків, забезпечення їх повноти, достовірності, актуальності та безпеки;
- переоснащення інформаційних підрозділів сучасної потужної комп'ютерної технікою;
- розширення мережі комп'ютерних робочих місць користувачів інформаційних підсистем;
- подальшої комп'ютеризації інформаційних обліків;
- використання сучасних інформаційних технологій.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
2. Єсімов С. С. Юридична природа інформаційно-аналітичної діяльності Національної поліції // APHD : сайт. URL: <http://aphd.ua/publication-151/> (дата звернення: 22.10.2017).

Одержано 21.11.2017

УДК 343.123.1

Микола Миколайович ПЕРЕПЕЛИЦЯ,

кандидат юридичних наук, професор,

професор кафедри оперативно-розшукової діяльності

та розкриття злочинів факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ОВС СУПРОВОДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ЧАСТИНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДШКОДУВАННЯ ЗАВДАНИХ ЗБИТКІВ

Правовою основою моделі оперативного супроводження кримінального провадження у частині забезпечення відшкодування завданих збитків є одночасне базування цього процесу як на нормах кримінального процесуального законодавства, що регулює порядок